

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ

28539/2011-MZE-17214

000009713235

ÚTVAR: Odbor živočišných komodit
ČÍSLO ÚTVARU: 17210

SPISOVÁ ZN.: 15VD9659/2011-17214
NAŠE ČJ.: 28539/2011-MZE-17214

VYŘIZUJE: JUDr. Jana Traplová
TELEFON: 221812346
E-MAIL: Jana.Traplova@mze.cz
ID DS: yphaax8

ADRESA: Těšnov 65/17, Nové Město, 117 05 Praha 1

DATUM: 17. 2. 2011

Vyjádření k výši sankcí na úseku ochrany zvířat proti týrání

Ministerstvo zemědělství, odbor živočišných komodit, oddělení ochrany zvířat (dále jen „Ministerstvo zemědělství“) je gestorem zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů, a také je podle tohoto zákona příslušným orgánem ochrany zvířat a organizuje, řídí a kontroluje plnění úkolů na úseku ochrany zvířat. V souladu s touto svojí funkcí vydalo Ministerstvo zemědělství následující „Vyjádření k výši sankcí na úseku ochrany zvířat proti týrání“.

Ministerstvo zemědělství již obdrželo celou řadu podnětů, aby zvýšilo sankce (pokuty a sazby trestu odnětí svobody) na úseku ochrany zvířat proti týrání. Celá řada těchto podnětů je ovšem podávána bez znalosti aktuální situace v této oblasti, tedy bez znalosti právních předpisů, které sankce upravují. Řada osob volá po zvýšení těchto sankcí, aniž by věděla, jaké sankce je v současné době možné uložit.

Je třeba zdůraznit, že často opakované tvrzení, že za úmyslné utýrání zvířete je možno uložit trest odnětí svobody do jednoho roku, je chybné. Osoba, která úmyslně utýrá zvíře, může být potrestána **odnětím svobody na 6 měsíců až 3 léta** nebo zákazem činnosti. Jestliže tato osoba utýrá více zvířat, může být potrestána **odnětím svobody na 1 rok až 5 let**.

Rovněž je často mylně uváděno, že osoba, která utýrala zvíře, bude postižena za trestný čin poškozování cizí věci. **Osoba, která utýrá zvíře nebo která ho týrá zvláště surovým nebo trýznivým způsobem nebo surovým nebo trýznivým způsobem veřejně nebo na místě veřejnosti přístupném, se dopouští trestného činu týrání zvířat (nikoliv trestného činu poškozování cizí věci).** Je proto irrelevantní argumentovat tím, že by změna právního postavení zvířete, tedy případné konstatování, že živé zvíře není věcí, zlepšila situaci v oblasti postihů za týrání a utýrání zvířat. Zvířatům je již nyní poskytována ochrana prostřednictvím trestného činu „týrání zvířat“ a trestného činu „zanedbání péče o zvíře z nedbalosti“. Opačná tvrzení jsou jen důsledkem neznalosti právních předpisů.

Osoba, která týrala nebo utýrala zvíře, může být postižena podle zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů, nebo podle zákona č. 40/2009

Sb., trestního zákoníku. O tom, který právní předpis se použije, rozhoduje závažnost deliktu. Méně závažné případy jsou postihovány podle zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů. Závažnější případy týrání zvířat a utýrání zvířat jsou postihovány podle zákona č. 40/2009 Sb., trestního zákoníku.

K výraznému zvýšení sankcí v zákoně č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů, již došlo s účinností od 1. 10. 2008. K výraznému zvýšení sankcí v zákoně č. 40/2009 Sb., trestním zákoníku, již došlo s účinností od 1. 1. 2010.

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů, upravuje sankce a sankční řízení v části sedmé, která se nazývá Správní delikty. V případě porušení povinností stanovených tímto zákonem bude fyzická osoba, která je podnikatelem, nebo právnická osoba, postížena za správní delikt. Fyzická osoba bude postížena za přestupek.

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů, umožňuje uložit pokutu:

- do výše 50 000 Kč (jedná se o případy, kdy nedojde k narušení tělesné integrity zvířete, především v případech porušení povinnosti vést zákonem stanovené evidence, o případy úniku zvířete, apod.),
- do výše 200 000 Kč (u méně závažných případů týrání zvířat),
- do výše 500 000 Kč (u závažnějších případů týrání zvířat, které ale nedosahují závažnosti trestného činu).

Významné změny na úseku ochrany zvířat proti týrání přinesl nový trestní zákon - **zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník**, který nabyl účinnosti dnem 1. ledna 2010. Ministerstvo zemědělství v rámci připomínkového řízení intenzivně spolupracovalo na formulaci nových ustanovení trestního zákoníku, která se týkají zpřísnění postihů za týrání a utýrání zvířat. Jde jednak o zvýšení trestní sazby trestu odnětí svobody, jednak o rozšíření případů, které je možno postihnout jako trestný čin týrání zvířat. Trestný čin „týrání zvířat“ je upraven v § 302 trestního zákoníku. Byl zaveden nový trestný čin „zanedbání péče o zvíře z nedbalosti“ - § 303 trestního zákoníku. Z důvodu nové právní úpravy jsou od 1. ledna 2010 některé skutky, které byly podle dosavadní právní úpravy projednávány obecními úřady obcí s rozšířenou působností pouze jako přestupky podle zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů, projednávány jako trestné činy orgány činnými v trestním řízení. Z nového trestního zákoníku citujeme:

„§ 302 Týrání zvířat

(1) Kdo týrá zvíře

a) zvlášť surovým nebo trýznivým způsobem, nebo

b) surovým nebo trýznivým způsobem veřejně nebo na místě veřejnosti přístupném, bude potrestán **odnětím svobody až na dvě léta, zákazem činnosti nebo propadnutím věci nebo jiné majetkové hodnoty.**

(2) **Odnětím svobody na šest měsíců až tři léta nebo zákazem činnosti** bude pachatel potrestán,

a) byl-li za čin uvedený v odstavci 1 v posledních třech letech odsouzen nebo potrestán, nebo

b) způsobí-li týranému zvířeti takovým činem trvalé následky na zdraví nebo smrt.

(3) **Odnětím svobody na jeden rok až pět let** bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 na větším počtu zvířat.

§ 303

Zanedbání péče o zvíře z nedbalosti

(1) Kdo z hrubé nedbalosti zanedbá potřebnou péči o zvíře, které vlastní nebo o něž je povinen se z jiného důvodu starat, a způsobí mu tím trvalé následky na zdraví nebo smrt, bude potrestán **odnětím svobody až na šest měsíců, zákazem činnosti nebo propadnutím věci nebo jiné majetkové hodnoty.**

(2) **Odnětím svobody až na dvě léta** bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 smrt nebo trvalé následky na zdraví většímu počtu zvířat.“

Z výše uvedeného plyne, že **Ministerstvo zemědělství považuje sankce v oblasti ochrany zvířat proti týrání, jak v zákoně č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů, tak v zákoně č. 40/2009 Sb., trestním zákoníku, za dostatečné. V současné době nejsou využívány horní hranice, které právní předpisy umožňují použít. Sankce jsou dle našich informací ukládány spíše při spodní hranici. Zvýšení horních hranic v právních předpisech by tedy na situaci v praxi nic nezměnilo. Je potřeba působit na orgány, které sankce ukládají, aby více využívaly možnosti, které jim právní předpisy dávají, tedy, aby ukládaly sankce vyšší.**

Další informace k problematice postihu za trestné činy na úseku ochrany zvířat proti týrání viz „Informace o nové trestněprávní úpravě na úseku ochrany zvířat proti týrání – k zákonu č. 40/2009 Sb., trestnímu zákoníku (od 1. 1. 2010)“ ze dne 9. 2. 2009, která je k dispozici na internetových stránkách oddělení ochrany zvířat www.oz.mze.cz.

Ing. Jiří Machek
ředitel odboru